

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 230.690 van 30 maart 2015
in de zaak A. 208.211/IX-7952**

In zake: Benjamin LEYS
woonplaats kiezend te 2580 Putte
Vogelstraat 1

tegen:

BELGOCONTROL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Gitte Laenen
kantoor houdend te 2260 Westerlo
Bedrijvencentrum 4 Wings
Nijverheidsstraat 13
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 13 maart 2013, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de afgevaardigd bestuurder van het autonoom overheidsbedrijf Belgocontrol van 21 september 2012, waarbij Benjamin Leys met onmiddellijke ingang wordt ontslagen uit zijn functie als aspirant-verkeersleider bij Belgocontrol.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 227.705 van 16 juni 2014 is het debat heropend.

De verzoekende partij heeft een aanvullende memorie ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 maart 2015.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partij en advocaat Jordi Serneels, die *loco* advocaat Gitte Laenen verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker wordt met ingang van 3 september 2007 na een vergelijkend wervingsexamen toegelaten in de hoedanigheid van aspirant-luchtverkeersleider bij Belgocontrol.

3.2. Belgocontrol is een autonoom overheidsbedrijf in de zin van artikel 1, § 4, van de wet van 21 maart 1991 ‘betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven’. Krachtens artikel 170 van die wet

heeft Belgocontrol onder meer tot taak de veiligheid van het luchtverkeer in het luchtruim waarvoor de Belgische Staat verantwoordelijk is te waarborgen.

De opleiding tot luchtverkeersleider is geregeld in het koninklijk besluit van 9 mei 2008 ‘tot regeling van de vergunningen van luchtverkeersleider’. Artikel 3 van dit besluit definieert de opleiding in de volgende bewoordingen:

“opleiding: het geheel van theoretische cursussen, praktijkoefeningen, inclusief simulatie, en opleidingen op de operationele positie die vereist zijn voor het verkrijgen en in stand houden van de vereiste bekwaamheden voor het verlenen van veilige luchtverkeersleidingsdiensten van hoge kwaliteit; de opleiding omvat :

- a) een initiële opleiding, die bestaat uit een basisopleiding en een opleiding voor een bevoegdverklaring en die leidt tot de toekenning van een oefenvergunning van luchtverkeersleider;
- b) een opleiding voor een luchtverkeersleidingseenheid, met inbegrip van een overgangsopleiding, gevolgd door een opleiding op de operationele positie, en die leidt tot de uitreiking van een vergunning van luchtverkeersleider;
- c) een voortgezette opleiding, om de geldigheid van de aantekeningen op de vergunning te handhaven;
- d) de opleiding van de instructeurs voor het geven van opleiding op de operationele positie, die leidt tot het verkrijgen van de aantekening OJTI;
- e) een opleiding van examinerator en/of beoordelaar.”

3.3. Na het succesvol afronden van de initiële opleiding (de zogenaamde *Initial Training*, die een *basic training* en een *rating training* omvat) en van de eerste onderdelen van de *Unit Training* – een *transitional training* en een *pre-OJT training* – wordt verzoeker vanaf 2 april 2012 toegelaten tot de laatste fase van het opleidingstraject voor een luchtverkeersleidingseenheid, namelijk de opleiding op de operationele positie of *On the Job Training* (OJT) op de luchtverkeersleidingseenheid te Antwerpen.

3.4. De OJT-periode wordt in het geval van verzoeker enkele keren verlengd, om hem de kans te geven negatieve tussentijdse evaluaties recht te trekken. Zijn instructeurs besluiten evenwel ook het eindrapport van 20 september 2012 met een negatieve evaluatie.

3.5. Met de bestreden beslissing van 21 september 2012 stelt de afgevaardigd bestuurder van Belgocontrol vast “dat de OJT periode van belanghebbende, hoewel uitzonderlijk tot 110 dagen verlengd, aantoont dat hij onvoldoende competent en bekwaam is om autonoom, efficiënt en op een veilige wijze de verantwoordelijkheden en taken van operationele verkeersleiding waar te nemen [en] dat de heer Leys Benjamin derhalve niet geslaagd is in het OJT-gedeelte van de *Unit Training* en dat hij bijgevolg dient afgedankt te worden”. Hij beslist dat verzoeker op 21 september 2012 wordt afgedankt.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Probleemstelling

4.1. Nadat de Raad bij tussenarrest nr. 227.705 van 16 juni 2014 het debat heeft heropend, dient verzoeker op 28 juli 2014 een aanvullende memorie in. Die aanvullende memorie bevat een “toevoeging vierde middel” en een “uitbreiding tweede middel”.

4.2. Het daaropvolgende aanvullend auditoraatsverslag is beperkt tot een bespreking van het middel dat volgens het auditoraat de oplossing van het geschil mogelijk maakt. Dit is, aldus het auditoraat, het tweede middel mede zoals het is uitgebreid in de voormelde aanvullende memorie.

4.3. De verwerende partij werpt in haar laatste memorie op dat de procedureregeling geen mogelijkheid kent om een dergelijke ‘aanvullende memorie’ neer te leggen, zodat het stuk volgens haar uit het debat geweerd moet worden.

Beoordeling

5.1. In beginsel is het aanvoeren van een nieuw middel of de uitbreiding van een middel met een nieuwe grondslag buiten de verjaringstermijn

laattijdig en onontvankelijk. Op die regel bestaan uitzonderingen. Zo kan uitzonderlijk rekening worden gehouden met grieven die buiten de verjaringstermijn worden aangevoerd, wanneer het een middel betreft dat de openbare orde raakt. Een andere mogelijke uitzondering betreft wettigheidskritiek die steunt op informatie die de verzoekende partij niet bekend was gemaakt ten tijde van het indienen van het beroep en die – inzonderheid – pas blijkt ingevolge de inzage van het administratief dossier van de zaak.

5.2. Naar het oordeel van de Raad hangt de procedurele vraag van de verwerende partij nopens de ontvankelijkheid van de aanvullende memorie samen met een onderzoek van de in die memorie aangevoerde grieven. Raken die grieven bijvoorbeeld de openbare orde, dan mogen ze in beginsel in elke stand van het geding worden aangevoerd. Het lijkt proceseconomisch dan problematisch om verzoeker te dwingen hiermee te wachten tot hij zijn aanvullende laatste memorie indient. Het gevolg hiervan is immers dat noch het auditoraat, noch de verwerende partij zich erover kan uitspreken. Betreft het grieven die op voorheen onbekend gehouden gegevens steunen, dan geldt dezelfde proceseconomische opmerking en is het bovendien begrijpelijk dat verzoeker niet het risico wil lopen te horen dat hij te lang ermee heeft gewacht door ze pas na neerlegging van het auditoraatsverslag aan te voeren. Indien daarentegen de nieuwe of aanvullende grieven de regel volgen en niet de uitzondering – ze dus laattijdig en onontvankelijk zijn – dan maakt die vaststelling de vraag om de aanvullende memorie als procedurestuk uit het debat te weren niet meer relevant.

5.3. De ontvankelijkheid van het nieuwe vierde middel is door het auditoraat niet onderzocht; zoals hiervóór is opgemerkt, wordt in het auditoraatsverslag enkel de uitbreiding van het tweede middel bij het onderzoek betrokken. Dit betekent dat ook de Raad van State hierna, overeenkomstig artikel 24, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, uitspraak moet doen over de aldus beperkte conclusies van het verslag.

V. Onderzoek van het tweede middel

Standpunt van de partijen

6.1. Het tweede middel is geput uit de schending “van het zorgvuldigheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur; schending van de hoorplicht als beginsel van behoorlijk bestuur; schending van artikel 12 van het administratief statuut van de ambtenaren van Belgocontrol; ondergeschikt de schending van artikelen 24 en 25 van het Koninklijk Besluit van 29 november 1991 tot vaststelling van het statuut van de ambtenaren van de Regie der luchtwegen”.

6.2. Een *eerste middelonderdeel* gaat in op de schending van de hoorplicht. Volgens verzoeker zijn de twee cumulatieve voorwaarden voldaan opdat hij moest worden gehoord: de overheid had het voornemen een ernstige maatregel te nemen die van aard is om zijn belangen zwaar aan te tasten en deze maatregel is gesteund op een gegeven dat hem als een tekortkoming wordt aangerekend, zijnde dat hij onvoldoende competent en bekwaam is om autonoom, efficiënt en op een veilige wijze de verantwoordelijkheden en taken van operationele verkeersleiding waar te nemen.

6.3. In een *tweede middelonderdeel* beroept verzoeker zich op artikel 12, § 2, van het administratief statuut dat bepaalt dat elk stageverslag en het eindstageverslag geïmprimeerd moeten worden door de stagiair en op paragraaf 5 dat bepaalt dat het eindstageverslag mondeling besproken moet worden met de stagiair vooraleer het wordt overgemaakt aan het directiecomité. Verzoeker heeft gedurende zijn verschillende stages als personeelslid van Belgocontrol geen enkel ‘stageverslag’, noch een ‘driemaandelijks stageverslag’, noch een ‘eindstageverslag’ geïmprimeerd of medegedeeld gekregen, en de mondelinge bespreking van het eindstageverslag vond nooit plaats. Aldus ook schendt de verwerende partij het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Verzoeker adstrueert als volgt nader de aangevoerde “schending van artikel 12 van het personeelsstatuut in het bijzonder (ondergeschikt het Koninklijk Besluit van 29 november 1991 tot vaststelling van het statuut van de ambtenaren van de Regie der luchtwegen)”:

“Uit de e-mail van [de directeur human resources] dd. 14 januari 2013 leidt verzoeker af dat de verslagen en het stageboek niet gelijkgesteld kunnen worden met een stageverslag en/of eindstageverslag in de zin van het personeelsstatuut. De vraag is dan, of er wel stageverslagen en/of een eindstageverslag bestaat. (stuk 6 verzoeker)

Deze laatste vraag verdient des te meer aandacht, aangezien er noch in de bestreden ontslagbeslissing van 21 september 2012, noch de begeleidende brief verwezen wordt naar enig stageverslag of eindstageverslag, noch over de ontvangst daarvan door de stagiair of een bespreking met hem daarover.

Wanneer deze documenten niet werden overgemaakt, wanneer ze niet conform het statuut zijn opgemaakt, en zeker wanneer ze niet zouden bestaan, stelt zich de vraag of er wel een mogelijkheid bestond om over te gaan tot ontslag.”

6.4. In een *derde middelonderdeel* beroept verzoeker zich in ondergeschikte orde op een schending van de artikelen 24, § 2, en 25, § 1, van het koninklijk besluit van 29 november 1991 ‘tot vaststelling van het statuut van de ambtenaren van de Regie der luchtwegen’ (hierna: het koninklijk besluit van 29 november 1991), volgens welke over elke opleidingsstage door de bevoegde hiërarchische meerdere een met redenen omkleed individueel rapport wordt opgesteld en na afloop van de proeftijd door de bevoegde hiërarchische meerdere een omstandig verslag wordt opgesteld over de wijze van dienen van de ambtenaar op proef, dat wordt geïllustreerd door de ambtenaar waarop het betrekking heeft.

7. In de memorie van antwoord wijst de verwerende partij erop dat het administratief statuut van de ambtenaren van Belgocontrol en het koninklijk besluit van 29 november 1991 niet relevant zijn voor verzoeker als kandidaat-ambtenaar, die valt onder het toepassingsgebied van het *Unit Training* reglement en het *Initial en Rating Training* reglement.

Dit *Unit Training* reglement voorziet volgens de verwerende partij niet in een verplichting om verzoeker te horen bij de eindbeoordeling van de OJT-periode. Het reglement voorziet wel in een dagelijkse briefing en debriefing bij het invullen van het stageboek. Deze briefings vonden dagelijks plaats, wat blijkt uit het feit dat elk blad van het stageboek door verzoeker is ondertekend. Hieruit volgt ook dat verzoeker op de hoogte was van de doelstellingen van de training en de evaluatiecriteria. Verzoeker heeft deze dagelijkse evaluaties ondertekend zonder hierbij opmerkingen te maken. Indien hij geen kennis zou hebben gehad van de criteria of indien deze voor hem niet duidelijk geweest zouden zijn, dan mocht van hem worden verwacht dat hij een opmerking in die zin bij het verslag zou hebben gemaakt. Nu hij dit niet heeft gedaan, mag volgens de verwerende partij ervan worden uitgegaan dat hij de criteria waarvan sprake in het verslag kende.

Volgens de verwerende partij kan ook niet worden gesproken van afdanking of ontslag, omdat verzoeker nog niet in dienst was, maar enkel was toegelaten tot de opleiding. De beginselen van de hoorplicht zijn dan niet van toepassing, want de bestreden beslissing is in wezen een examenbeslissing. Bovendien vonden herhaaldelijk tussentijdse gesprekken plaats met verzoeker met betrekking tot zijn fouten “en zijn incapaciteiten”. In het gesprek van 4 september 2012 wordt verzoeker zeer duidelijk gemaakt dat indien hij de negatieve opmerkingen niet ernstig neemt, deze voldoende grond voor een stopzetting van de OJT vormen. Gelet op het feit dat in de daaropvolgende dagen geen vooruitgang werd opgemerkt in hoofde van verzoeker, werd uiteindelijk tot stopzetting van de OJT beslist met een ongunstige beoordeling.

8. In de memorie van wederantwoord wijst verzoeker erop dat de verwerende partij ten onrechte vergelijkt met de situatie van een student en een examencommissie. Zij gaat voorbij, zo stelt verzoeker, “aan het feit dat verzoeker per beslissing nr. 2029 van 6 september 2007 ‘in dienst is getreden’ in de hoedanigheid van aspirant verkeersleider, de daarop volgende stage beëindigd werd op 16 mei 2008, verzoeker reeds per 1 mei 2008 werd aangeduid tot kandidaat-

ambtenaar verkeersleider 3de klasse en hij gedurende 4 volgende jaren zonder enige stage bleef tot in 2012”.

Voorts herhaalt verzoeker wezenlijk de toelichting bij het middel zoals hij die reeds in het verzoekschrift had neergeschreven.

Wel voegt hij er nog het volgende aan toe:

“D. [F.V.D.E.] voerde zijn taak als stagemeester niet naar behoren uit [F.V.D.E.] stond verzoeker bij en beoordeelde hem in zijn stageboek gedurende 20 stagedagen.

Artikel 11, §5 van het personeelsstatuut bepaalt:

‘De stagemeester dient op deugdelijke wijze zijn taak als stagemeester uit te oefenen. Een gebrek aan goede trouw in hoofde van de stagemeester in de uitoefening van zijn taak van stagemeester wordt aanzien als een ernstige tekortkoming in de zin van artikel 25, § 1 van het administratief statuut en artikel 38 van het arbeidsreglement.’

[F.V.D.E.] saboteerde als het ware de stagedagen van verzoeker. Hij gaf een foutieve voorstelling van de feiten in het stageboek van verzoeker met de daaraan gekoppelde foutieve beoordeling. Hij denigreerde en kleineerde verzoeker openlijk. Hij zat letterlijk op het moment te wachten om verzoeker te beschimpen in het bijzijn van zijn collega’s. [F.V.D.E.] was de laatste persoon van wie verzoeker hulp moest verwachten. Het liefst zag hij verzoeker falen. Deze gedragingen zijn een stagemeester onwaardig.”

9. In zijn (eerste) laatste memorie betoogt verzoeker dat hij slechts tot 30 april 2008 de hoedanigheid van aspirant-verkeersleider had; dat het reglement van de *Unit Training* geen regels bevat over dit statuut; dat hij sedert 1 mei 2008 is aangeduid in de graad van kandidaat-ambtenaar derde klasse; dat hij sedertdien zijn administratieve stage had aangevat waardoor het administratief statuut onverkort op hem van toepassing is. Hij bestrijdt dan ook de zienswijze van de verwerende partij dat hij pas ambtenaar-stagiair zou worden na het slagen in de OJT van de *Unit Training*.

Uit de verklaring van de verwerende partij, dat wegens het *sui generis* statuut van de aspirant-verkeersleider de bepalingen van het administratief statuut voor wat betreft de stagiair worden toegepast in zoverre deze niet strijdig zijn met andere bijzondere reglementen waaronder de aspirant-

verkeersleiders vallen, leidt verzoeker af dat principieel gans de afdeling ‘Stage’ van het statuut van toepassing is voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met andere bijzondere reglementen. Hoe dan ook is het statuut vanaf 1 mei 2008 onverkort op hem van toepassing.

Verzoeker wijst er dan op dat de verwerende partij de toepasbaarheid ontkent van een reglement dat zij zelf toevoegt aan haar stukkenbundel, namelijk het reglement van de *Unit Training* revisie 7 – stuk 23 van het administratief dossier. Hij betwist dat op het aan hem gegeven ontslag de op 14 juni 2012 in werking getreden revisie 9 van toepassing zou zijn, zoals de verwerende partij in haar (eerste) laatste memorie beweert. Verzoeker wijst erop dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord zelf nog uitvoerig citeert uit revisie 7. De verwerende partij kan niet tegelijk de toepasselijkheid van revisie 7 ontkennen en er uitgebreid naar verwijzen, dit wekt een vermoeden van willekeur.

Bovendien, zo stelt verzoeker vast, heeft de verwerende partij gedurende de ganse OJT van verzoeker tot de dag van de bestreden beslissing uitsluitend revisie 7 toegepast terwijl volgens de onmiddellijke toepasbaarheid enkel de latere revisie(s) van toepassing wa(s)(ren). Verzoeker wijst erop dat revisie 7 de termijn van de OJT-periode op maximum 90 dagen vaststelt, te verlengen tot 110 dagen, terwijl revisie 9 diezelfde termijn op 120 dagen vaststelt, te verlengen tot 140 dagen. Uit het stageboek, de opvolgingsverslagen, de nota’s en de bestreden beslissing zelf blijkt dat steeds revisie 7 is toegepast. Die revisie is dan ook de enige geldige versie.

Dat hijzelf revisie 9 bij zijn verzoekschrift heeft toegevoegd, is volgens verzoeker te verklaren door de onmiddellijke uitwerking van zijn ontslag. Zijn toegang tot het interne portaal van Belgocontrol zou diezelfde dag nog worden geblokkeerd en hij heeft zo snel mogelijk enkele reglementen gedownload van dit portaal. Het werd verzoeker pas later duidelijk dat de meest recent beschikbare revisie 9 niet op hem van toepassing was.

Ten slotte merkt verzoeker op dat de revisies geen datum van opstellen, publicatie of inwerkingtreding bevatten, zodat de beweerde datum van 14 juni 2012 niet verifieerbaar is.

10. In zijn na de heropening van het debat neergelegde aanvullende memorie zet verzoeker onder ‘uitbreiding tweede middel’ uiteen dat noch hijzelf, noch de verwerende partij eerder dan ingevolge de (eerste) laatste memorie van de verwerende partij op de hoogte was van het verschil in revisies van het *Unit Training* reglement. De raadsman van de verwerende partij heeft dit op de terechtzitting van 26 mei 2014 zelf verklaard. Derhalve was de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing niet op de hoogte van de op verzoeker toepasselijke revisie van het reglement. De onduidelijkheid die door de verwerende partij wordt geschapen omtrent de toepasbaarheid van de zevende of de negende revisie en de uiteenlopende conclusies die zij daaraan hecht, tonen volgens verzoeker een schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel.

11. In haar (tweede) laatste memorie herhaalt de verwerende partij haar stelling dat verzoeker geen ambtenaar op proef of ambtenaar in administratieve stage was, dat het administratief statuut *in casu* dan ook niet relevant is en dat dit statuut overigens het koninklijk besluit van 29 november 1991 vervangt.

Zij herhaalt ook bijna woordelijk haar oorspronkelijke verweer met betrekking tot de hoorplicht.

Wat de uitbreiding van het tweede middel betreft, betoogt de verwerende partij dat revisie 9 volgens de regel van de onmiddellijke toepasbaarheid onmiddellijk rechtsgevolgen sorteert, ook op reeds bestaande rechtsverhoudingen. De beslissing tot stopzetting van de samenwerking is genomen na de inwerkingtreding van revisie 9 die als laatste versie van toepassing was. Verzoeker kan aan de bepalingen van het administratief statuut geen rechten ontlenen, aangezien die revisie niet (meer) refereert aan dit statuut.

12. In zijn (tweede) laatste memorie handhaaft verzoeker zijn zienswijze, dat het administratief statuut van de ambtenaren van Belgocontrol op hem van toepassing is en dat de verwerende partij onzorgvuldig handelt bij het toepassen van haar eigen regelgeving en door *post factum* te steunen op andere versies van het reglement zonder dat kan worden geverifieerd wanneer ze in werking zijn getreden.

Beoordeling

13. In zijn tussenarrest nr. 227.705 heeft de Raad van State erop gewezen dat de statutaire aanwerving bij Belgocontrol de regel is, dat het gegeven dat verzoeker als kandidaat-ambtenaar verkeersleider derde klasse aan een *sui generis* statuut is onderworpen of dat hij na een afdanking eventueel een opzegperiode krijgt die het recht opent op werkloosheidsuitkeringen, niet tegensprekt dat hij bij een eenzijdige beslissing van de afgevaardigd bestuurder is aangeworven onder verwijzing naar het administratief statuut van de ambtenaren van Belgocontrol en dat de door de verwerende partij opgeworpen betwisting van de rechtsmacht van de Raad van State wordt verworpen.

14.1. Dat verzoeker benoemd is – en ontslagen is – bij een eenzijdige administratieve rechtshandeling en dat hij onderworpen is aan een rechtspositionele regeling, impliceert echter niet dat het administratief statuut van de personeelsleden van Belgocontrol onverkort op hem van toepassing is. Van dit statuut kan worden afgeweken bij specifieke reglementen. Dat is zo voor wie, zoals verzoeker, de opleiding volgt tot luchtverkeersleider. De bepalingen in het *Unit Training* reglement met betrekking tot deze opleiding gelden als *lex specialis* voor de betrokken kandidaat-ambtenaren. De specifieke regeling in dit reglement over het beëindigen van deze opleiding komt bijgevolg in de plaats van de overeenstemmende regeling over de stage in het administratief statuut. Laatstgenoemde regeling zou slechts van toepassing zijn indien en in zoverre het reglement er expliciet naar verwijst.

14.2. In zoverre verzoeker daarenboven de schending van de artikelen 24, § 2, en 25, § 1, van het koninklijk besluit van 29 november 1991 inroept, moet ten overvloede worden vastgesteld dat overeenkomstig artikel 85 van het administratief statuut deze bepalingen inzake de proeftijd van een ambtenaar op proef of een kandidaat-ambtenaar enkel van toepassing blijven op deze ambtenaren indien zij hun proeftijd reeds aangevangen hebben bij de inwerkingtreding van het administratief statuut. Vermits het administratief statuut in werking getreden is op 1 november 2002, kan verzoeker zich hoe dan ook niet op de schending van de bepalingen van het koninklijk besluit van 29 november 1991 beroepen, aangezien hij slechts in dienst getreden is in september 2007.

14.3. Verzoeker kan zich voor de afhandeling van zijn stage dus niet beroepen op de schending van artikel 12, § 2 en § 5, van het administratief statuut of de artikelen 24, § 2, en 25, § 1, van het koninklijk besluit van 29 november 1991. Evenmin kan verzoeker inroepen dat er stageverslagen en een eindstageverslag in de zin van het administratief statuut voorhanden zouden moeten zijn. In de reglementering eigen aan zijn opleiding gebeurt de supervisie blijkens het *Unit Training* reglement aan de hand van de dagelijkse briefing en debriefing en het dagelijkse rapport, het stageboek van de *trainee* en het OJT einde stagerapport.

14.4. Het tweede en het derde middelonderdeel zijn ongegrond.

15. Het is eigen aan een rechtspositionele regeling dat ze eenzijdig kan worden gewijzigd door de overheid. De nieuwe regeling is, tenzij het uitdrukkelijk anders bepaald wordt, van onmiddellijke toepassing.

16.1. Verzoeker merkt terecht op dat revisie 9 van het *Unit Training* reglement niet is gedateerd. Hij geeft echter aan dat de versie die hij heeft neergelegd bij zijn verzoekschrift door hem werd afgeprint van de portaalsite van Belgocontrol op de dag zelf van zijn ontslag. Daaruit kan dan ook niet anders worden geconcludeerd dan dat die versie op die dag de toepasselijke versie was

en also is het overigens niet relevant vanaf welke dag die revisie 9 eerder in werking is getreden.

16.2. Zelfs in de veronderstelling dat verzoeker in de (eerste) laatste memorie nog op ontvankelijke wijze vermog te argumenteren dat revisie 7 op zijn ontslag toepassing moest krijgen, faalt het middel in zoverre naar recht.

17. Verzoeker had bij het instellen van zijn beroep kennis van revisie 9. In zoverre hij in zijn (eerste) laatste memorie doet gelden dat zijn stageperiode niet overeenstemt met de bepalingen van die revisie 9, kon hij die grief doen gelden in het inleidend verzoekschrift.

Dat de verwerende partij oorspronkelijk steunde op revisie 7 kon verzoeker uiterlijk vernemen in de memorie van antwoord. Ten laatste op dat ogenblik had hij dan ook kennis van de beide revisies. Grieven afgeleid uit een toepassing van een verkeerde versie van het reglement, kon verzoeker bijgevolg aan de Raad voorleggen in zijn memorie van wederantwoord. In de aanvullende memorie steunt hij zijn uitbreiding van het tweede middel dan ook niet op nieuwe gegevens. Die uitbreiding is laattijdig en onontvankelijk.

18. Revisie 7 voorzag nog in een georganiseerd administratief beroep tegen het ontslagbesluit, wat de vraag zou kunnen doen rijzen of hiermee het hoorrecht voldoende is gewaarborgd. In revisie 9 is echter van een dergelijk administratief beroep geen sprake meer, noch is het hoorrecht op enige andere wijze specifiek geregeld.

Uit dit stilzwijgen van het reglement volgt dat verzoeker die na een negatieve evaluatie van zijn opleiding wordt ontslagen, terecht een beroep mag doen op de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. Dat het reglement waaraan verzoeker onderworpen is een *sui generis* regeling is, doet hieraan geen afbreuk. De vergelijking door de verwerende partij met een beslissing van een examencommissie over het slagen of falen van een examinandus in

een pure onderwijssituatie gaat niet op, aangezien zo een examinandus niet te vergelijken is met een bij eenzijdige overheidsbeslissing aangesteld en op het einde van de stage ontslagen personeelslid.

19. De verwerende partij heeft die hoorplicht, die impliceert dat zowel de aard van de overwogen maatregel als de motieven ervan vooraf aan de betrokkene worden medegedeeld en dat de betrokkene over een redelijke termijn moet beschikken om zijn verweer degelijk te kunnen voorbereiden, niet nageleefd. De afgevaardigd bestuurder heeft op 21 september 2012 beslist een einde te stellen aan de samenwerking met verzoeker en verzoeker werd hiervan dezelfde dag in kennis gesteld. De verwerende partij heeft verzoeker niet uitgenodigd om hem in staat te stellen op een nuttige wijze zijn standpunt uiteen te zetten over de voorgenomen ontslagmaatregel.

In zoverre is het eerste middelonderdeel gegrond.

20. In tegenstelling tot revisie 7 verwijst revisie 9 met betrekking tot de regeling bij ontslag niet meer naar het administratief statuut. Voor de ontslagregeling is dan ook enkel het reglement toepasselijk. Door uit te gaan van het tegendeel, faalt het middel naar recht.

21. In zoverre verzoeker zich in zijn memorie van wederantwoord ook nog erover beklagt dat instructeur F.V.D.E. zijn taak als stagemeeester niet naar behoren heeft uitgeoefend, breidt hij het middel, zoals het is uiteengezet in het verzoekschrift, uit terwijl hij deze grief reeds in zijn verzoekschrift had kunnen ontwikkelen.

Deze uitbreiding van het middel is derhalve onontvankelijk.

22. Uit wat voorafgaat volgt dat het eerste middelonderdeel, in zoverre de schending van de hoorplicht wordt aangevoerd, gegrond is en dat het middel voor het overige deels onontvankelijk, deels ongegrond is.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de afgevaardigd bestuurder van het autonoom overheidsbedrijf Belgocontrol van 21 september 2012, waarbij Benjamin Leys met onmiddellijke ingang wordt ontslagen uit zijn functie als aspirant-verkeersleider bij Belgocontrol.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 maart 2015, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren